

[Guldberg.]

i hele denne lovgivning er ting, som vi fra de 4 forligspartiets side ser forskelligt på, det ved vi godt; der er for os alle sammen noget i det, som vi kan lide, og noget, vi mindre godt kan lide. Vor stilling har under hele arbejdet været og vil fortsat være den, at vi i lige høj grad står fast på den del af det, vi kan lide, og på den del, vi ikke kan lide, og det vil vi også gøre under de fortsatte forhandlinger. Men jeg har ment, at det var nødvendigt — netop for at undgå, at vi skal komme i tidsvanskeligheder — at komme med disse bemærkninger ved denne lejlighed, og jeg skal så i øvrigt slutte, som jeg begyndte, med at sige, at vi indstiller, at man stemmer for ministerens ændringsforslag og stemmer imod de af socialistisk folkeparti foreslåede ændringer.

Hastrup: Ad en lang og også ganske besværlig vej, fra mange års forudgående drøftelser over to boligforlig, tre fremsættelser og et meget betydeligt antal, måske 40 eller 50, udvalgs møder er lejlovsforslagene så omsider nået frem til anden behandling her i tinget. At boligsagen repræsenterede et overordentlig ømtåligt lovgivningsområde, stod vel på forhånd klart for os alle sammen, pint som det var af 30 års restriktioner, plaget af mangelen på tilstrækkelig konkurrence i byggesektoren og præget af dybe interessermodsatninger i befolkningen. Men jeg tror nok, jeg kan sige, at hvis vi havde anet, hvad vi i dag ved — da vi er kommet så vidt, som vi er, og dog alle fornemmer, at der er et stykke vej tilbage endnu — ville vi måske nok have taget en noget dybere indånding, inden vi gav os i kast med opgaven. En forudgående, samlet kommissionsundersøgelse med det formål at belyse og koordinere alle sider af denne sag ville utvivlsomt have været en fordel.

Udvalget har modtaget god sagkyndig hjælp fra boligministeriets embedsmænd. Alligevel har dette udvalg i vid udstrækning selv måttet fungere som en art kommission. Vanskelighederne er ikke blevet mindre, fordi en række næsten nødvendige oplysninger har måttet undværes af den simple grund, at Danmark savner en virkelig brugbar boligstatistik. På dette område står vi tilbage for mange andre lande.

Selv om der er gået mere end to år, siden

folketinget begyndte arbejdet, har tiden på mange måder været knap. Udvalget har ofte måttet famle sig frem, og gang på gang er forhandlingerne jo blevet forstyrret af politiske begivenheder, som også berørte boligsagen, mildt sagt. Mig forekommer denne sags behandling at være et klart eksempel på folketingets utilfredsstillende arbejdsvilkår. Skiftevis har vi været stillet over for dette, at enten gik arbejdet i stå gennem lange perioder, eller også måtte beslutninger træffes hurtigere, end ønskværdigt var. Ganske uden hensyn til det konkrete indhold af de lovforslag, som i dag er til behandling, eller af de love, som allerede er vedtaget, og dem, der skal vedtages i den kommende tid, kunne det måske være en idé at anmode folketingssekretariatet om at lade udarbejde en redegørelse for boligsagens behandling siden starten i 1964. Jeg tror, at en sådan redegørelse ville godtgøre, at en ændring af arbejdsformen over i retning af en mere systematiseret procedure er nødvendig ikke blot af hensyn til dem, der påtager sig det ansvar at deltage i dette arbejde, men også, og naturligvis først og fremmest, af hensyn til selve arbejdets resultat.

Det konservative folkeparti har haft tre forudsætninger for sin medvirken i arbejdet med boligproblemetets løsning. Den første byggede på den opfattelse, at boligproblemet kun kunne løses, såfremt der gradvis tilvejebragtes et ensartet prisniveau på dette område, akkurat som man har det på alle andre områder, hvor forskel i pris alene er bestemt af forskel i kvalitet og mængde, og hvor dette har givet sig udslag i et tilfredsstillende forsyningsforhold. Vi ønskede endvidere boligen anerkendt som et socialt nødvendigheds gode. Dette ønske er udtrykt i lovforslaget om boligsikringsordningen, men kommer jo også til udtryk i den lejerbeskyttelse, som de to lovforslag, der i dag er til behandling, indeholder. Endelig var det vor mening, at lovgivningsmagten måtte bidrage til, at en større del af de midler, som er til rådighed for vort samfund, kanaliseres ind i boligsektoren dels ved en direkte indsats fra det offentlige side, dels og navnlig ved at opmuntre den enkelte familie, den enkelte borger til selv at anvende en større del af sin indkomst og opsparing til boligformål.